

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei împotriva Comisiei Electorale Centrale, cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil

împotriva hotărârii din 1 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru

*(Dosarul nr. 3ra-647/25
NR. PIGD 2-25123010-01-3ra-04092025)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.
Dezacordul recurentului cu hotărârea instanței de apel nu constituie un
temei de casare a deciziei contestate.

Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Sîrbu, L. Bagrin, A. Cașcaval

7 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 august 2025, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea parțială a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3851 din 24 august 2025 cu privire la organizarea secțiilor de votare în străinătate și secțiilor de votare pentru votul prin corespondență în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, și anume pct. 1 privind numărul de secții de votare pentru alegătorii din localitățile din Federația Rusă, Israel și Ucraina; obligarea Comisiei Electorale Centrale la emiterea unei noi hotărâri, prin care să dispună majorarea numărului de secții de votare, astfel, 15 secții de votare pentru Federația Rusă, conform solicitărilor comuniștilor, și un număr suficient de secții pentru Israel și Ucraina, pentru asigurarea accesului efectiv la vot al cetățenilor în aceste state.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3851 din 24 august 2025 cu privire la organizarea secțiilor de votare în străinătate și secțiilor de votare pentru votul prin corespondență în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, s-a hotărât:

„1. Se organizează secțiile de votare în străinătate, inclusiv pentru votul prin corespondență, la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, conform anexei.

2. Se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Externe identificarea localurilor secțiilor de votare, conform condițiilor tehnice stabilite în Instrucțiunea cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1186/2023, precum și propunerea persoanelor în calitate de președinți și secretari ai birourilor electorale ale secțiilor de votare.

3. Consiliul electoral al circumscripției electorale pentru secțiile de votare din străinătate nr. 38 va constitui secțiile de votare și birourile electorale ale acestora în termenele stabilite în Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3601/2025.”

3. Menționează că, prin hotărârea nr. 381912025, Comisia Electorală Centrală a înregistrat 104 candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Blocului Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

4. Notează că, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei este concurent electoral, iar prin această hotărâre i se aduc atingere drepturilor legale, în special dreptul de a participa la alegeri în condiții egale și corecte.

5. Comunică că, în situația de față, încălcarea drepturilor poate influența direct rezultatele alegerilor parlamentare, prin restrângerea exercitării egale și efective a dreptului de vot, afectând astfel echitatea și corectitudinea procesului electoral.

6. Astfel, indică la faptul că, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei este îndreptățit în mod expres de lege să conteste în instanța competentă hotărârile, acțiunile sau inacțiunile Comisiei Electorale Centrale care afectează exercitarea în condiții egale și legale a dreptului la alegeri libere și corecte.

7. La 27 august 2025 Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei s-a adresat cu o contestație la CEC, prin care a solicitat modificarea parțială a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3851 din 24 august 2025 cu privire la organizarea secțiilor de votare în străinătate și secțiilor de votare pentru votul prin corespondență în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025, și anume a punctului 1, referitor la numărul de secții de votare pentru alegătorii din localitățile din Federația Rusă, Israel și Ucraina, precum și emiterea unei noi hotărâri prin care să se dispună majorarea numărului de secții de votare, astfel, 15 secții pentru Federația Rusă, conform solicitărilor comuniștilor, cât și un număr suficient de secții pentru Israel și Ucraina, pentru asigurarea accesului efectiv la vot al cetățenilor în aceste state.

8. Consideră reclamantul că, Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3851 din 24 august 2025, este neîntemeiată în partea ce ține de numărul secțiilor de votare conform anexei nr. 1 -pct. 35 la Hotărâre (în Federația Rusă – 2 secții, în Ucraina – 2 secții și în Israel – 2 secții), precum și contravine normelor imperative ale Codului electoral.

9. Afirmă că, în vederea organizării secțiilor de votare pentru alegătorii care se află în străinătate, Comisia Electorală Centrală urma să țină cont de aspectele prevăzute la art. 39 alin. (1) – (5) Codul electoral.

10. Astfel, supune criticii argumentele indicate în Hotărârea nr. 3851/2025 în care CEC invocă că, datele din aplicația „înregistrarea prealabilă” pentru alegerile curente arată că cele mai multe înregistrări au fost efectuate pentru Federația Rusă (13.040). În același timp, statistica înregistrărilor pentru anii

2018 – 2023 în această țară indică un număr de 5.891 înregistrări. Această situație atipică, precum și analiza celorlalte date din aplicație privind înregistrările pentru Federația Rusă (adresele de e-mail, IP-urile), la fel ca în scrutinul din anul 2024, ridică suspiciuni rezonabile că majoritatea înregistrărilor s-ar fi efectuat personal de către alegători și denotă o acțiune concertată pentru a induce în eroare autoritatea electorală și opinia publică cu privire la veridicitatea înregistrărilor și numărul real de solicitări pentru organizarea secțiilor de votare în această țară.

11. Indică că, anume Codul electoral prevede că datele privind constituirea secțiilor de votare peste hotare se bazează inclusiv pe înregistrarea prealabilă a alegătorilor. Nici o dispoziție legală nu conferă Comisiei Electorale Centrale dreptul de a evalua subiectiv aceste înregistrări ca fiind „suspecte” sau „neautentice”, în lipsa unor probe concrete și verificabile. Noțiunea de „suspiciune rezonabilă” este una juridică, dar ea trebuie fundamentată prin date obiective (anchetă, informații, confirmări oficiale, constatări tehnice), nu doar printr-o presupunere sau printr-o comparație statistică cu anii precedenți.

12. Notează că, caracterul atipic al cifrelor nu este o probă de fals, iar faptul că înregistrările au crescut de la 5.891 (2018-2023) la 13.040 în 2025 nu poate fi interpretat automat ca o dovadă de fraudă.

13. Susține că, creșterea poate fi explicată prin factori obiectivi, migrația muncitorilor moldoveni spre Federația Rusă în ultimii ani, intensificarea campaniilor de informare ale diasporei, contextul politic actual și interesul mai ridicat pentru scrutin. Orice comparație statistică trebuie să fie făcută în context, nu absolutizată.

14. Lipsa de probe privind „adresele de e-mail și IP-urile” – dacă CEC invocă aspecte tehnice (adrese de e-mail similare, IP-uri comune), are obligația de transparență să prezinte raportul tehnic, autorul verificării și concluziile oficiale.

15. În lipsa acestor dovezi, consideră că, afirmația rămâne una speculativă și nefundamentată. Mai mult, folosirea unor IP-uri comune (de exemplu, servere de internet partajat, conexiuni prin VPN, Wi-Fi public sau acces dintr-un dormitor de muncitori) nu constituie dovadă că înregistrările ar fi fictive.

16. Subliniază că, alegătorii moldoveni din Italia, Franța, Germania, etc. nu au fost supuși aceluiași standard de „suspiciune”, deși și acolo există cazuri de multiple înregistrări de pe aceeași rețea sau același IP.

17. Comunică că, prin ignorarea sau desconsiderarea celor 13.040 înregistrări, CEC subminează însăși rațiunea Codului electoral. Această interpretare are ca efect direct reducerea numărului de secții de votare în Rusia, ceea ce conduce la: cozi interminabile și imposibilitatea exercitării votului (fenomen dovedit la alegerile din 2024); tratament diferențiat față de

alți cetățeni moldoveni din diaspora; încălcarea art. 38 Constituție RM (dreptul de vot) și art. 3 Protocol nr. 1 CEDO (dreptul la alegeri libere).

18. Relevă că, CEC nu poate exclude sau diminua importanța înregistrărilor prealabile ale alegătorilor din Federația Rusă pe baza unor „suspiciuni” neprobate. Orice astfel de abordare constituie o discriminare și o restrângere nejustificată a dreptului de vot, fiind contrară atât legislației naționale, cât și standardelor internaționale în materie de alegeri democratice.

19. Astfel, luând în considerare propunerile Ministerului Afacerilor Externe privind numărul de secții de votare pentru unele state, cum ar fi, Federația Rusă, Ucraina și Israel - raportat la numărul cetățenilor Republicii Moldova aflați în țările respective, constată o disproporționalitate vădită și o discriminare evidentă față de alți cetățeni ai Republicii Moldova aflați în alte state, unde au fost deschise secții de votare într-un număr mult mai mare, chiar și în condițiile unui număr mai mic de alegători.

20. Totodată, în ceea ce privește argumentul Ministerului Afacerilor Externe referitor la existența unei situații complicate de securitate pentru cetățenii Republicii Moldova în aceste trei state, consideră că o asemenea justificare nu poate servi drept temei suficient pentru restrângerea exercitării unui drept constituțional fundamental – dreptul de vot.

21. Consideră că, Comisia Electorală Centrală, la adoptarea Hotărârii nr. 3851 din 24 august 2025, era obligată să țină cont de întregul cadru normativ aplicabil și, în special, de prevederile articolului 8 alin. (2) Codul electoral. Această normă a fost instituită tocmai pentru a garanta exercitarea efectivă a dreptului de vot în situații deosebite, iar aplicarea ei în cazul Federației Ruse, Ucrainei și Statului Israel ar fi reprezentat o soluție rezonabilă și proporțională pentru a permite cetățenilor Republicii Moldova aflați în aceste state să-și exercite nestingherit dreptul constituțional de a alege.

22. Or, misiunea fundamentală a Comisiei Electorale Centrale, așa cum rezultă atât din Codul electoral, cât și din jurisprudența constantă a Curții Constituționale, este de a asigura și de a garanta condițiile necesare pentru ca fiecare cetățean al Republicii Moldova să-și poată exercita în mod real și efectiv drepturile electorale. Neglijarea acestor obligații și limitarea deschiderii secțiilor de votare în mod disproporționat, sub pretextul unor riscuri de securitate, constituie nu doar o restrângere nejustificată a drepturilor electorale, ci și o abatere de la principiile constituționale ale egalității și nediscriminării.

23. Opinează reclamantul că, Hotărârea nr. 3851 a CEC a fost adoptată cu ignorarea obligației pozitive a autorității electorale de a garanta accesul liber și egal al tuturor cetățenilor Republicii Moldova la procesul electoral, indiferent de statul în care aceștia se află.

24. Totodată, Comisia a înregistrat sub nr. CEC-7/21666 din 14 august 2025 cererea Organizației obștești regionale din Kaluga pentru promovarea culturii și susținerea popoarelor din Moldova „Casa Mare” privind constituirea unei secții de votare în or. Kaluga, Federația Rusă.

25. Prin cererile înregistrate la Comisie sub nr. CEC-7/2166 din 14 august 2025 și nr. CEC-7/21791 din 16 august 2025, Organizația obștească regională „Autonomia Național-Culturală a moldovenilor „Doina” din regiunea Moscova” a solicitat organizarea unui număr suficient de secții de votare în regiunea Moscova în orașele: Odințovo, Podolsk, Balașiha, Mâtișci, Krasnogorsk, Domodedovo, Cehov, iar Organizația obștească regională „Autonomia Național-Culturală a moldovenilor „Dacia” din regiunea Moscova” a solicitat constituirea a 5 secții de votare suplimentare pe teritoriul orașului Moscova.

26. Prin scrisoarea înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/21740 din 15 august 2025, Organizația publică regională „Pentru dezvoltarea culturii moldovenești, asistența socială și juridică pentru cetățeni” a solicitat crearea măcar a unei secții de votare în orașul Sankt- Petersburg.

27. Precizează că, CEC a recunoscut și a menționat aceste cereri în hotărâre. Deci nu poate spune că nu a fost informat sau că nu au existat solicitări oficiale din partea comunității moldovenilor din Rusia. Însă, în loc să analizeze și să dea curs acestor cereri (care sunt numeroase și acoperă mai multe regiuni cu comunități mari de moldoveni), CEC a ales să constate că sunt întrunite condițiile doar pentru constituirea unei secții de votare în Terni, Italia – și pe asta a pus accentul, avizând pozitiv propunerea MAE.

28. Deși moldovenii din Rusia au făcut demersuri legale, argumentate și înregistrate în termen, CEC le-a ignorat practic, ceea ce sugerează o diferență de tratament între diaspora din Rusia și diaspora din Italia sau din alte state europene, și nu numai.

29. Hotărârea nu explică de ce nu s-au întrunit condițiile pentru Rusia, ci doar pentru Italia. Conform principiului transparenței și al legalității, o asemenea hotărâre trebuie să conțină justificări clare, altfel poate fi atacată ca arbitrară.

30. La fel, menționează prevederile art. 19 și art. 23 din Codul administrativ, potrivit cărora se constată discriminarea cetățenilor Republicii Moldova aflați în diferite țări.

31. În concluzie, consideră reclamantul că la adoptarea Hotărârii nr. 3851, Comisia a încălcat în mod vădit drepturile constituționale ale cetățenilor Republicii Moldova aflați în anumite state.

32. Mai exact, numărul secțiilor de votare deschise în Statul Israel, Ucraina și Federația Rusă este evident insuficient în raport cu numărul semnificativ de alegători domiciliați sau aflați temporar în aceste țări. Prin

această situație, se generează un dezechilibru vădit și o discriminare indirectă față de alți cetățeni aflați în state unde au fost constituite mult mai multe secții de votare, deși numărul alegătorilor este comparabil sau chiar mai redus.

33. Totodată, Comisia Electorală Centrală a omis să aplice prevederile art. 8 alin. (2) Codul electoral, care consacră obligația autorităților de a asigura exercitarea liberă, universală și efectivă a dreptului de vot, inclusiv prin luarea în considerare a realităților demografice și geografice ale diasporei. Această omisiune constituie o încălcare directă a art. 38 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia dreptul de vot este garantat fiecărui cetățean al Republicii Moldova.

34. Or, garanția constituțională a dreptului de vot nu se rezumă la simpla recunoaștere formală a acestuia, ci implică și obligația pozitivă a autorităților publice de a asigura condiții reale și efective pentru exercitarea acestuia, inclusiv prin deschiderea unui număr rezonabil de secții de votare în raport cu numărul cetățenilor aflați peste hotare. În lipsa unei asemenea garanții efective, dreptul de vot rămâne iluzoriu și pur declarativ, fiind golit de conținut.

35. Remarcă că, situația creată prin Hotărârea CEC echivalează, în fapt, cu o restrângere nejustificată și disproporționată a dreptului de vot al cetățenilor moldoveni din Israel, Ucraina și Federația Rusă, ceea ce contravine principiilor constituționale de proporționalitate, egalitate și nediscriminare, precum și standardelor democratice asumate de Republica Moldova prin tratatele internaționale la care este parte.

36. De asemenea, a menționat și faptul că ședința Comisiei Electorale Centrale în care a fost adoptată hotărârea contestată s-a desfășurat în regim online. Mai mult, unii membri ai Comisiei și-au exprimat opinii separate, semnalând în mod explicit caracterul discriminatoriu al deciziei și lipsa unei justificări obiective și rezonabile pentru distribuția inegală a secțiilor de votare în străinătate.

37. Acest fapt demonstrează că însăși în cadrul organului colegial au existat rezerve serioase privind conformitatea hotărârii cu principiile de legalitate, proporționalitate și egalitate de tratament.

38. Notează că, susține în totalitate opinia separată a domnului Vadim Filipov expusă în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (6) din Codul electoral, pct. 57 lit. j) și pct. 110 din Regulamentul de activitate al Comisiei Electorale Centrale.

39. În special, ce confirmă susținerile potrivit cărora cetățenii Republicii Moldova din Federația Rusă, Ucraina și Statul Israel au fost dezavantajați în raport cu cetățenii aflați în alte state. Numărul redus de secții de votare deschise în aceste țări nu reflectă realitățile demografice și nu permite

exercitarea efectivă a dreptului constituțional de vot, garantat de art. 38 din Constituție.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

40. Prin hotărârea din 1 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, acțiunea în contencios administrativ electoral înaintată de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei împotriva Comisiei Electorale Centrale, cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil, s-a respins ca neîntemeiată.

41. În motivarea soluției, instanța a reținut prevederile art. 39 din Codul electoral și pct. 2, 10, 11, 13, 14, 15 și 16 al Regulamentului privind constituirea secțiilor de votare peste hotare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2542 din 28 mai 2024.

42. A remarcat că, cetățenii Republicii Moldova cu drept de vot aflați în străinătate pot vota la oricare secție de votare constituită peste hotare, indiferent de statutul aflării lor pe teritoriul țării gazdă. Constituirea secțiilor de votare din străinătate se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe privind îndeplinirea condiției ce vizează obținerea acordului autorităților competente ale țării respective și posibilitatea asigurării din punct de vedere tehnic și logistic a procesului de votare.

43. A evidențiat că, autoritatea publică pârâtă a motivat organizarea secțiilor de votare în străinătate, inclusiv pentru votul prin corespondență, în Federația Rusă, Ucraina și Israel prin deschiderea în aceste state a câte 2 secții de votare pe motive de imposibilitatea asigurării securității cetățenilor în aceste state în afara acestor secții de votare, reieșind din faptul că acestea la etapa actuală persistă conflicte militare.

44. De asemenea a notat că, Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova prin scrisoarea nr. CEC-7/20801 din 17 iulie 2025, a informat Comisia Electorală Centrală despre oportunitatea constituirii în Federația Rusă, Ucraina și Israel a câte 2 secții de votare în contextul imposibilității asigurării securității în afara misiunilor diplomatice.

45. Curtea de Apel Centru a reiterat că, este un fapt unanim recunoscut implicarea statelor menționate în conflicte militare, fapt ce generează situații tensionate și riscuri sporite de securitate pentru viața și sănătatea cetățenilor Republicii Moldova aflați pe teritoriul statelor beligerante. Mai mult ca atât, dinamica evoluției în aceste state atestă că în raport cu situația din 2024, aceasta nu a suferit careva modificări semnificative întrucât la această etapă acțiunile ostile în statele respective sunt în derulare.

46. La caz, nu a reținut argumentele reclamantului cu privire la admiterea de către autoritatea electorală a unei discriminări în raport cu cetățenii

Republicii Moldova din statele respective în raport cu alegătorii aflați pe teritoriul altor state, și a evidențiat că în statele la care fac referire reclamanții nu se desfășoară careva operațiuni militare.

47. Completul a precizat faptul că, potrivit poziției autorității pârâte, la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și Referendumul republican constituțional din 20 octombrie 2024, cu toate că au fost constituite 5 secții de votare în Federația Rusă, în pofida avizului Ministerului Afacerilor Externe referitor la 2 secții de votare, Comisia a fost pusă în situația când nu a putut constitui birourile electorale ale acelor secții de votare din motive de securitate.

48. De asemenea nu a reținut nici argumentul reclamantului cu privire la faptul că mai multe asociații obștești s-au adresat cu cereri cu privire la constituirea secțiilor de votare în alte regiuni ale Federației Ruse. Astfel, instanța nu a pus la îndoială voința alegătorilor de a-și exprima opțiunea de vot în cadrul mai multor secții de votare, însă a accentuat că procesul electoral urmează a fi realizat în condiții de securitate, iar în contextul în care statul este implicat într-un conflict armat, Republica Moldova nu poate oferi suficiente garanții de securitate pentru propriii cetățeni pe teritoriul unui stat străin, în afara misiunilor diplomatice.

49. A subliniat că, Ministerul Afacerilor Externe a venit cu recomandarea de a organiza doar două secții de votare pe teritoriul misiunilor diplomatice pe teritoriul Federației Ruse, Ucrainei și Israelului.

50. A mai notat Curtea de Apel că la caz, Comisia Electorală Centrală a luat decizia de constitui a câte 2 secții de votare în Federația Rusă, Ucraina și Israel, reieșind din motive de securitate și pericolul iminent asupra vieții și sănătății cetățenilor Republicii Moldova.

51. Completul judiciar a apreciat ca întemeiată hotărârea Comisiei Electorale Centrale, în partea contestată, având în vedere avizele Ministerului Afacerilor Externe, Comisia Electorală Centrală a organizat câte 2 secții de votare în Federația Rusă, Ucraina și Israel. Aceste locații prezintă un risc redus pentru securitatea vieții și sănătății alegătorilor și a personalului electoral. Decizia a fost luată ținând cont de aspectele logistice esențiale pentru securizarea procesului electoral și integritatea documentelor electorale, inclusiv buletinele de vot, listele electorale și hotărârile organelor electorale.

52. A reiterat că, în exercitarea dreptului său discreționar prevăzut la art. 39 alin. (4) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală, emițând actul administrativ în partea contestată, l-a motivat suficient de exhaustiv, fiind expuse toate considerentele și punctele de vedere care au stat la baza emiterii acestuia și justificată soluția aleasă, în limitele stabilite de lege.

53. Instanța de judecată a reținut că, la emiterea Hotărârii nr. 3851 „cu privire la organizarea secțiilor de votare în străinătate și secțiilor de votare

pentru votul prin corespondență în cadrul alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025”, Comisia Electorală Centrală a respectat prevederile legale, în speță nefiind stabilit faptul încălcării prevederilor art. 39 din Codul Electoral de către Comisia Electorală Centrală.

54. Corespunzător, argumentele reclamantului Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, cu referire la restrângerea exercitării egale și efectivă al dreptului de vot, fiind afectată echitatea și corectitudinea procesului electoral nu și-au găsit confirmare.

55. Prin urmare, Completul a considerat că, la caz, nu există careva premise cu privire la anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3851 din 24 august 2025.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

56. La 4 septembrie 2025, Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 1 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii și adoptarea unei noi decizii de obligare a Comisiei Electorale Centrale la emiterea unei noi hotărâri prin care să dispună majorarea numărului de secții de votare, astfel: 15 secții de votare pentru Federația Rusă, conform solicitărilor comunităților, și un număr suficient de secții pentru Israel și Ucraina, pentru asigurarea accesului efectiv la vot al cetățenilor în aceste state.

ARGUMENTELE RECURSULUI

57. În motivarea a reiterat cele invocate în cererea de chemare în judecată și suplimentar a indicat că, analizând conținutul hotărârii contestate, constată că aceasta cade sub incidența art. 245¹ alin. (1) lit. d) Cod administrativ, fiind emisă cu încălcarea principiilor legalității și imparțialității. Hotărârea se bazează exclusiv pe argumentele expuse anterior în actul Comisiei Electorale Centrale, fără o motivare proprie și individualizată.

58. Mai mult decât atât, hotărârea este una vădit unilaterală, întrucât instanța nu a supus unei analize efective și obiective argumentele invocate de către reclamant, limitându-se la argumentele CEC, fără a examina fondul criticilor formulate. Această omisiune echivalează cu o încălcare a obligației instanței de a oferi un raționament juridic clar și convingător, conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului

59. Considerăm că Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 1 septembrie 2025 este bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor care sunt în dosarul administrativ și contravine normelor imperative ale Codului electoral.

POZIȚIA INTIMATULUI

60. Prin referința depusă la 6 septembrie 2025, intimatul Comisia Electorală Centrală a solicitat declararea recursului drept inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

61. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

62. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

63. Art. 95 alin. (1) și (8) din Codul electoral:

„În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.”

„Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).”

64. Art. 100 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.”

65. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

66. Art. 246 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, ”recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

67. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la 4 septembrie 2025, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f. d. 57).

68. Cererea de recurs a fost depusă la 4 septembrie 2025, prin urmare cu respectarea termenului legal prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, coroborat cu art. 95 alin. (8) din Codul electoral.

69. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea sau inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil, bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

70. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

71. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

72. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că

aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

73. Din analiza recursului declarat de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei rezultă, că recurentul a invocat prevederile art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ.

74. Referitor temeiul menționat, Completul de judecată relevă că noțiunea de „hotărâre arbitrară” este definită prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și la explicațiile din nota informativă a Legii nr.246/2023. O hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere. Arbitrarietatea presupune o încălcare evidentă și gravă a legalității, iar nu o simplă eroare de judecată. În astfel de cazuri, hotărârea reprezintă o denegare a justiției și afectează fundamental echitatea procedurii.

75. Pe de altă parte, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșeală în aprecierea probelor atrage admiterea recursului, ci doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

76. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

77. Așadar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei, conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Centru, fiind apreciate în mod corespunzător.

78. Criticile recurentului, astfel cum sunt formulate, nu se circumscriu niciunui dintre temeiurile de admisibilitate ale recursului prevăzute de art. 245¹ din Codul administrativ și, prin urmare, nu sunt apte să influențeze admisibilitatea acestuia.

79. Pe latura procesuală a recursului, completul mai reține că argumentarea recursului se rezumă în esență la reluarea tezelor de fond, fără

o individualizare clară a motivelor de admisibilitate prevăzute limitativ de art. 245¹ din Codul administrativ. Chiar și trecând peste această deficiență și analizând pe fond, criticile se dovedesc nefondate pentru rațiunile expuse.

80. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

81. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

82. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

83. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

84. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că admisibilitatea recursului trebuie analizată în contextul rolului și funcției legale atribuite instanței judecătorești supreme, care constau, în principal, în asigurarea aplicării și interpretării unitare a legii în soluționarea cauzelor de contencios administrativ. În acest sens, orice cerere de recurs trebuie să fie motivată în concordanță cu aceste principii fundamentale, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes.

85. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (a se vedea hotărârile CtEDO *Golder c. Regatul Unit*, 1975, §38; *Stanev c. Bulgariei [MC]*, 2012, §230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (a se vedea hotărârea CtEDO *Luordo c. Italiei*, 2003, §85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât

pentru un apel (a se vedea hotărârea CtEDO Levages Prestations Services c. Franței, 1996, §45)

86. Curtea de la Strasbourg a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de specificul acestor proceduri, urmând a se ține cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest 12 sistem (a se vedea hotărârea CtEDO Botten c. Norvegiei, 1996, §39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea hotărârea CtEDO Helmers c. Suediei, 1991, §31, 36).

87. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Blocul Electoral Patriotic al Socialiștilor, Comuniștilor, Inima și Viitorul Moldovei.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă